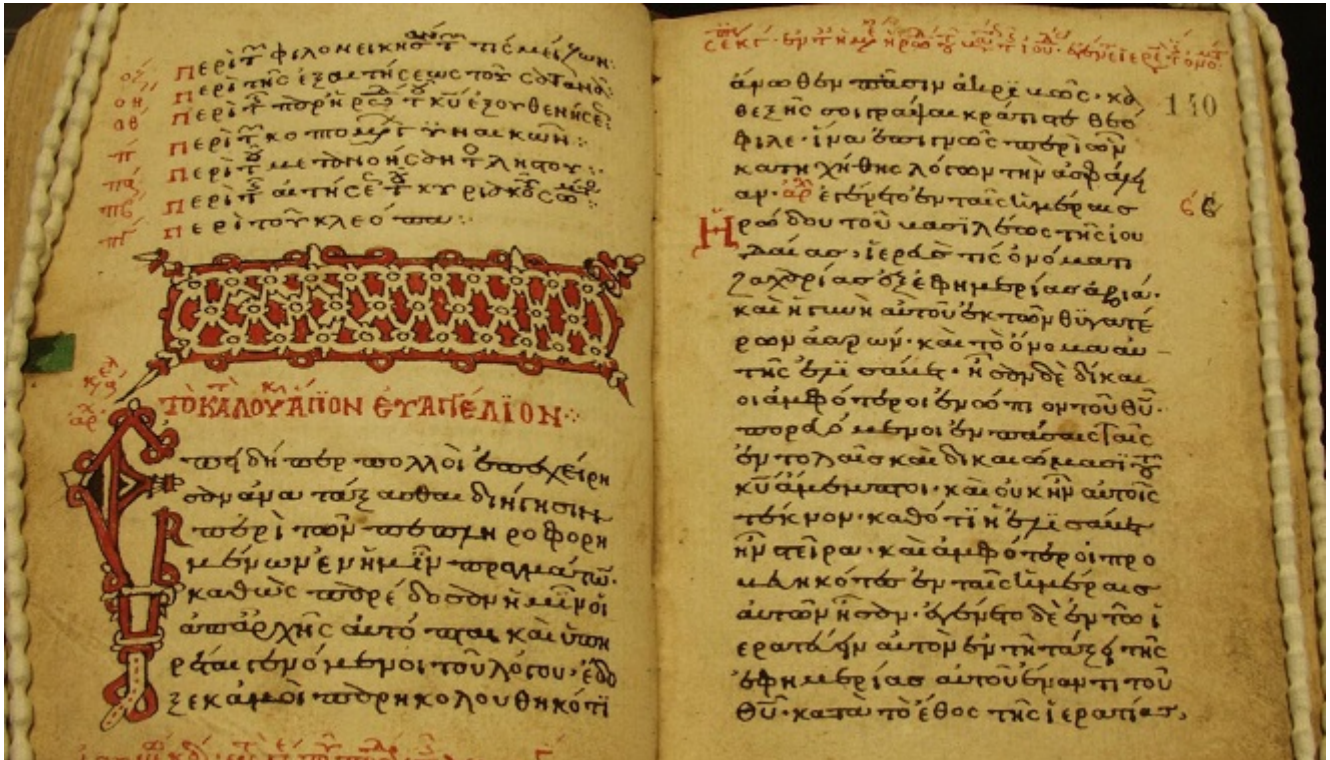

Ο θεολόγος ως εργάτης της αλήθειας

Ορθοδοξία / Θεολογία

Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Χαιρετισμός του Προέδρου του Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ, Καθ. Παναγιώτη Σκαλτσή, στην Ορκωμοσία και Καθομολόγηση Πτυχιούχων, Μεταπτυχιακών και Διδακτόρων του Τμήματος, που πραγματοποιήθηκε στις 18/3/2019.

Κύριε Κοσμήτορα
Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι
Κυρίες και Κύριοι

Στη γιορτινή για όλους μας αυτή ατμόσφαιρα, έχω τη χαρά και την τιμή να εκπροσωπώ το Τμήμα με το οποίο, αγαπητοί νέοι πτυχιούχοι, πορευθήκατε κατά τα τελευταία έτη στις ακαδημαϊκές σας σπουδές. «Πορευθήκαμε» καλύτερα, μιας και το ταξίδι στη γνώση συνιστά συμπόρευση διδασκόντων και διδασκομένων προς την κατάκτηση του αγαθού της Παιδείας, όπου όλοι μαζί μαθαίνουμε και

συνανακαλύπτουμε κάθε φορά και κάτι παραπάνω από το μεγάλο μυστήριο της Ζωής που ανοίγεται μπροστά μας.

Μιας και για κάποιους και κάποιες από εσάς θα είναι η τελευταία φορά που συναντιόμαστε, επιτρέψτε μου σας παρακαλώ να μοιραστώ κάποιες σκέψεις μου μαζί σας, ως ένα είδος κατευόδιου, τώρα που ξεκινάτε για άλλα ταξίδια, πιο μεγάλα και ίσως πιο δύσκολα.

Θα θυμάστε από τα χρόνια αυτά, ότι κατά τις σπουδές σας οι συνάδελφοι - διδάσκοντες του Τμήματος μέσα από την διαδικασία της διδασκαλίας και της έρευνας προσπάθησαν να σας καθοδηγήσουν όχι ως αυθεντίες στο αντικείμενό τους, ούτε ως κάτοχοι μιας οριστικής και τελειωμένης κλειστής γνώσης. Δεν προσπάθησαν να σας διδάξουν την αλήθεια, αλλά μάλλον να αναπτύξουν μέσα σας τα κριτήρια για την εύρεση αυτής της αλήθειας. Να διευκρινίσουν τις προϋποθέσεις της ορθής θέασης της πραγματικότητας, παρά να σας χειραγωγήσουν στο δικό τους τρόπο αντίληψης των πραγμάτων.

Και το λέγω αυτό μετά λόγου γνώσεως, διότι γνωρίζω πως στο Τμήμα μας δεκαετίες τώρα δεν νιώθουμε κάτοχοι της αλήθειας, αλλά μέτοχοι σε αυτήν. Εξάλλου, είμαστε υποχρεωμένοι να θυμόμαστε την προειδοποίηση ενός μέγιστου θεολόγου, του Αποστόλου των Εθνών Παύλου, ότι «ἐκ μέρους γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν» και ότι «βλέπομεν ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι». Η παρούσα ζωή δηλαδή είναι ένα διαρκές αίνιγμα και εμείς βλέπουμε μέσα από

καθρέφτες τα πράγματα, γι' αυτό και εν μέρει μόνο τα γνωρίζουμε και ελλιπώς αποφαινόμεσθε.

Αγαπητοί μου,

Όλες οι σχολές του Πανεπιστημίου μας αναζητούν λίγο πολύ το ίδιο πράγμα, την αλήθεια των πραγμάτων. Σε όλα τα ακαδημαϊκά Τμήματα, οι διδάσκοντες-ερευνητές, εργάζονται για να αναδείξουν την αλήθεια στο πεδίο της έρευνάς τους. Γνωρίζετε καλά όμως, ότι σε εμάς υπάρχει κάτι επιπλέον. Στη Θεολογία η αλήθεια δεν είναι κάτι αφηρημένο, ιδέες, καταστάσεις ή θεωρίες. Εδώ η Αλήθεια και το αληθινό είναι ενυπόστατο, είναι Πρόσωπο, είναι το δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο σαρκωθείς Θεός και Λόγος, ο Ιησούς Χριστός. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος στο ίδιο κείμενο συνεχίζει: «ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἕκ μέρους καταργηθήσεται». Στα έσχατα, στη Βασιλεία του Θεού, θα αφήσουμε πίσω το μερικό και θα γνωρίσουμε το πλήρες, το τέλειο. Οι επιμέρους αλήθειες της παρούσας γνώσης μας θα συντεθούν στη θεία πραγματικότητα. Μέχρι τότε όμως, η ζωή της Εκκλησίας θα μας δίνει τη δυνατότητα της πρόγευσης αυτής της δωρεάς. Την πρόκληση αυτή ζούμε ακριβώς και την περίοδο που διανύουμε, της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής ως πρόσκληση και πορεία προς το Πάσχα.

Στο στίβο της ζωής, αγαπητοί μου, θα γνωρίσετε δυστυχώς και μια άλλη πλευρά. Την παραχάραξη και τη στρέβλωση της αλήθειας. Ήδη, εσείς που ως νεότεροι είστε πιο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία, έχετε υπόψη σας τη συχνή εμφάνιση ψευδών ή παραπλανητικών αληθειών και ειδήσεων, τα λεγόμενα fake news, όπως είναι σήμερα διαδεδομένα. Μέσα από αυτά κάποιοι επιτήδριοι, που λένε πως αγαπούν την αλήθεια, αλλά πιο πολύ αγαπούν το συμφέρον, επιχειρούν να διασπείρουν τη σύγχυση και να αποπροσανατολίσουν τους ανθρώπους για ίδιον όφελος.

Ενάντια στην τάση αυτή καλούμαστε όλοι να αγωνιστούμε. Χρέος μας είναι να αποκαθιστούμε την πλάνη, η οποία όπως λέει ο πρωτοπόρος ποιητής του 20ού αιώνα Τάκης Παπατσώνης, είναι το «κεντρί της φιλαυτίας». Και όπως διδάσκουν οι μεγάλοι νηπτικοί Πατέρες της παράδοσής μας, τα πάθη μας μάς εμποδίζουν να δούμε καθαρά τα πράγματα.

Η ετυμολογία μάς θυμίζει ότι η αλήθεια είναι το στερητικό της λήθης, της λησμοσύνης. Σας καλώ λοιπόν νέοι θεολόγοι, να μην ξεχάσετε όσα μάθατε, να πολεμήσετε τις αδυναμίες και τα πάθη τα δικά σας και του κοινωνικού συνόλου, να μην υποστείτε τη σημαία του αγώνα της αλήθειας, να συνεχίσετε να καταρτίζεστε και να εμβαθύνετε σε όσα μάθατε κοντά μας, για να παραμείνετε τίμιοι εργάτες της Αληθείας, για το καλό το προσωπικό σας, αλλά και της

κοινωνίας που τόσο το χρειάζεται. Σε κάθε περίπτωση πέρα από το Βιβλικό «γνώσεσθε τήν ἀλήθεια καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς», να ἔχετε στο νου σας και τούτες τις σοφές σκέψεις δύο σπουδαίων στοχαστῶν της εποχῆς μας. Πρῶτον ὅτι «Αὐτός που λέει την ἀλήθεια χτυπάει το ψέμα στην καρδιά» (Τζέιμς Ράσελ Λόουελ) και δεύτερον ὅτι «Ἡ ζωή ἀλλάζει μα δεν χάνεται. Ἡ ἐλπίδα σβήνει, μα δεν πεθαίνει. Ἡ ἀ-λήθεια σκεπάζεται, μα πάλι ξαναλάμπει» (Πέρσι Σέλεϊ).

Κλείνοντας θα ἠθελα τούτη τη στιγμή του ἀποχωρισμοῦ να σας προσφέρω ως ἐνθύμιο κάτι ἀπό την ἐρευνητική ἱστορία και προσφορά της Σχολῆς μας και του Τμήματος στην κοινωνία· τη μετάφραση της Καινῆς Διαθήκης που ἐκπόνησαν οι καθηγητές της προηγούμενης γενιάς των ἐρμηνευτῶν δασκάλων μας για λογαριασμό της Ἑλληνικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρίας. Σε λίγο, που θα περάσετε να σας συγχαροῦν οι καθηγητές σας, θα δωρίσω στην καθεμιὰ και στον καθένα ἀπό σας ἕνα ἀντίτυπο, προσφορά του σωματείου ‘Φίλοι της Ἀγίας Γραφῆς’, πιστεύοντας ὅτι θα ἀποτελέσει σημαντικό βοήθημα και ἀσφαλῆ οδοδείκτη ὅλων των προσωπικῶν σας ἐπιλογῶν ως θεολόγων.

Θερμά συγχαρητήρια! Καλή πορεία στη ζωή σας!

<http://bit.ly/2HG0zwm>